

Technologie a řízení letecké dopravy:

8. Letecký přepravní proces

Metodický koncept k efektivní podpoře klíčových odborných kompetencí s využitím cizího jazyka ATCZ62 - CLIL jako výuková strategie na vysoké škole

Leteckým přepravním procesem můžeme nazvat souhrn jednotlivých fází, které cestující absolvuje při využití letecké dopravy. Celkový dojem, pohodlí a rychlost leteckého přepravního procesu jsou ovlivněny i dalšími, nepřímo souvisejícími fázemi, které musí cestující absolvovat pro to, aby daný let mohl uskutečnit.

1. Přeprava na letiště
2. Odbavení cestujících k letu
3. Bezpečnostní kontrola
4. Čekání před odletem
5. Nástup na palubu letadla
6. Služby na palubě
7. Vlastní letecká přeprava
8. Výstup do terminálu
9. Odjezd z letiště

Odbavení cestujících

Proces odbavení (check-in) cestujícího k letu má za cíl zajistit, aby nástup na palubu daného letadla byl umožněn pouze cestujícím, kteří mají:

- **potvrzenou rezervaci** a zaplacení jízdné pro příslušný let;
- osobní, vízové, zdravotní **doklady** odpovídající požadavkům přijímajícího státu;
- počet, objem či váhu zapsaných (odbavených) **zavazadel** odpovídající zaplacenému jízdnému;
- počet, velikost, váhu a obsah kabinových (příručních, nezapsaných) zavazadel odpovídající **bezpečnostním předpisům** a předpisům daného dopravce.

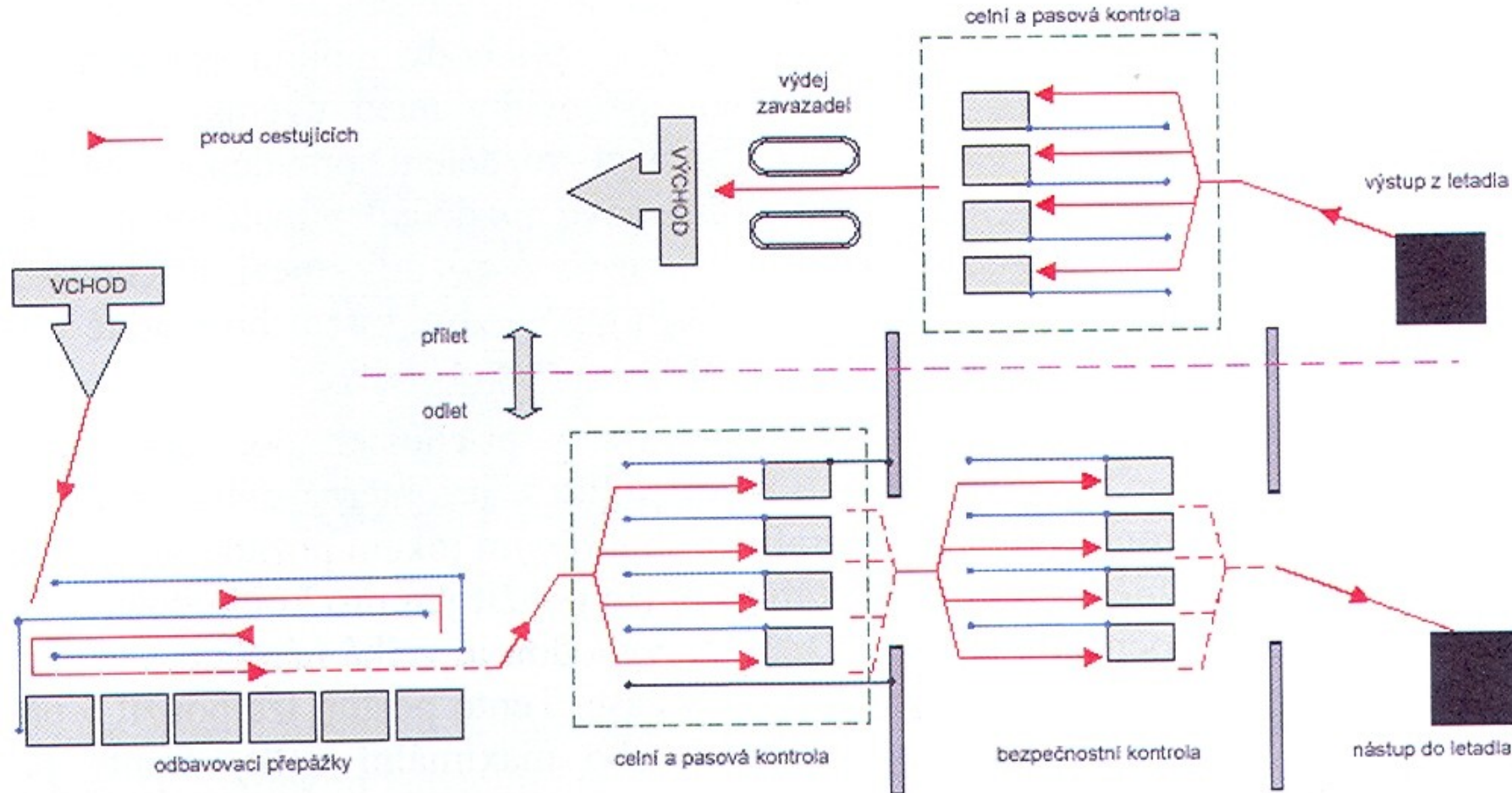
Proces odbavení (check in)

- 1) Cestující předkládá letenku, z níž je mu odebrán letový kupon odpovídající danému úseku jeho cesty.
- 2) Cestující předkládá identifikační doklad (národní ID karta, pas).
- 3) Cestujícímu jsou převzata k přepravě jeho zavazadla, je mu nabídnuto místo odpovídající zaplacenému jízdnému a osobním preferencím (v případě volných míst).
- 4) Cestující je upozorněn na bezpečnostní předpisy a jsou mu položeny otázky související se zajištěním bezpečnosti obsahu jeho zavazadel.
- 5) Cestující dostává palubní vstupenku a zavazadlový lístek.
- 6) Palubní vstupenku pak předkládá společně s předepsaným osobním identifikačním dokladem ke kontrole státnímu pasovému orgánu (u cestujících letících do zemí s vízovou povinností).

Z pohledu organizace odbavení jsou obvykle používány následující druhy odbavení:

- **Společné odbavení** - u přepážek je možné se odbavit na kteroukoliv linku stanovených leteckých společností odlétající v určitém časovém úseku (např. 12 hodin, 24 hodin, 6 hodin).
- **Odbavení podle letu** nebo podle společnosti - jednotlivé přepážky nebo určitý počet přepážek jsou určeny pro odbavení určitého letu nebo více letů určité společnosti.
- **Expresní odbavení** - je prováděno pouze pro cestující bez zapsaných zavazadel, je speciálně označeno.
- **Odbavení v gate** - je odbavení až přímo u východu. Může být použito pouze v případě, že cestující je už odbaven včetně zavazadel dříve, např. v městské kanceláři nebo v hotelu.
- **Samoobslužné odbavení** - cestující se identifikuje obvykle svou platební kartou a na let se odbaví sám při využití interaktivní komunikace s odbavovacím zařízením. Zapsaná zavazadla odevzdá na drop off přepážce.
- **Internetové odbavení** - umožňuje cestujícímu odbavit se ještě před cestou na letiště. Zapsaná zavazadla odevzdá na drop off přepážce.

Proces odbavení cestujících na odletech a příletech

Technická obsluha letadla (handling)

Technická obsluha letadla zahrnuje činnosti spojené s údržbou, doplňování materiálu a technickým ošetřením letadla na stojánkách odbavovacích ploch na letišti. Většina aerolinek si na tyto činnosti najímá pozemní obsluhu letiště, specializované handlingové agenty nebo dokonce jiné aerolinky.

- **Palubní služba** – posádka provádí přípravu na další let, čistí interiéry letadla nebo doplňuje spotřební materiály.
- **Catering** – zahrnuje činnosti související s vyložením nespotřebovaného jídla a pití z letadla a naložením čerstvého jídla a pití pro cestující a posádku pro další let.
- **Stojánková služba** – zahrnuje činnosti na stojánce či rampě na odbavovací ploše letiště, například:
 - Odpojení a připojení pozemní elektrické jednotky (GPU);
 - Doplňování leteckých pohonných hmot;
 - Přistavení či odstavení schůdků (pokud je nutné);
 - Startování motorů pomocí startovacích jednotek;
 - Odstraňování námrazy na letadle (deicing);
 - Navádění letadla na a ze stojánky (pomocí pozemní obsluhy - marshalling);
 - Tažení letadel pomocí speciálních tahačů (traktorů), a jiné.

Příklad harmonogramu činností při technickém odbavení letadla mezi dvěma lety

